

Na kole ke vzdělání, vzděláním ke svobodě

CÍL:

Cílem je, aby žáci získali informace o možnostech poskytování pomoci anonymnímu člověku a aby tyto informace dovedli předat dalším lidem.

POMŮCKY:

Pracovní list 30A – PREZENTACE – TABULKA A OSNOVA PRO ZPRACOVÁNÍ, pracovní list 30B – PREZENTACE – ORGANIZACE A ZAJIŠTĚNÍ, počítače s přístupem na internet, velké papíry (na tvorbu plakátů, informačních panelů), nůžky, lepidla, barvy, fixy, pastelky.

PŘÍPRAVA TŘÍDY: Přesun do počítačové učebny, příprava lavic na tvorbu velkých plakátů nebo panelů.

PRÁCE S TÉMATEM:

1. Senzibilizace/motivace

Práci na tomto tématu uveďte krátkým zamyšlením nad pojmy dar, darování. Přečtete žákům povídku: **Peníze v ráji**

Jeden bohatý člověk přišel do ráje. Ze všeho nejdříve se šel podívat na trh a překvapeně zjišťoval, že je všechno zboží nabízeno velmi levně.

Hned vytáhl peněženku a začal si poroučet to nejkrásnější, co viděl. Když měl zaplatit, podal andělovi, který tam prodával, plnou hrst velkých bankovek.

Anděl se na něj usmál: „Je mi líto, ale tyto peníze tu neplatí.“

„Jak to?“ užasl muž.

„Tady platí jen ty peníze, které byly na zemi darovány,“ odpověděl anděl.

Hodnotová reflexe:

- Jaký je tvůj názor na vybírání finančních částek do „kasiček“ (sbírka Tři krále, Světluška, Bílá pastelka, Lékaři bez hranic, pro mentálně postižené...)?
- Když tě potká venku na ulici někdo s „kasičkou“ a vybírá příspěvek, věnuješ nějaké peníze?
- Jsi ochoten věnovat finanční obnos na charitu za předmět (přívěsek ke klíčům, magnetka)?

2. Nácvik ve třídě

Do učebnice je vybrána ukázka možného zpracování prezentace o společnosti „Kola pro Afriku o.p.s.“. Jejím ústředním motem je název lekce – NA KOLE KE VZDĚLÁNÍ, VZDĚLÁNÍM KE SVOBODĚ – a může být použit jako např. hlavní myšlenka prezentace. Další informace se dají získat na www.kola-proafriku.cz.

Inspiraci a jiné možnosti charitativních společností najdou žáci na konci lekce v Pojmech, se kterými pracujeme, kde jsou také uvedeny webové stránky společností.

Projděte si společně v učebnici obě stránky, které slouží k inspiraci, a rozdělte žáky do skupin maximálně po šesti.

Náhled pracovního listu

Lekce
30

A) TABULKA A OSNOVA PRO ZPRACOVÁNÍ

členové skupiny:	1.	3.	5.
skupina (označení):	2.	4.	6.
osnova (části prezentace)	materiál (naše poznámky)	zpracovatel (zodpovídá)	
název charitativního projektu, organizace:			
místo (země, oblast), pro kterou je pomoc určena:			
informace o zemi, do níž pomoc míří (poloha, rozloha, počet obyvatel, státní zřízení, vláda, zemědělství, průmysl, školství, náboženství, kultura, cestovní ruch, postavení mužů a žen ve společnosti, rodina a její soužití...):			
cílová skupina (ke komu pomoc směřuje):			
náplň činnosti (na co se poskytovatel pomoci zaměřuje a proč):			
kontakty (telefon, www, email, kontaktní místa a osoby...):			
další:			

Úkolem skupiny je zpracovat jako **prezentaci** informace o nějakém **charitativním projektu** a seznámit s ní další žáky. Každá skupina si promyslí formu zpracování – powerpointová prezentace, informační panel nebo plakát s upoutávkou na charitativní organizaci, akci nebo místo s potřebou pomoci. Poté si vybere konkrétní charitativní projekt a shromáždí si potřebný materiál. Výstupem jejich práce je vybraná forma prezentace plus další doplňky, např. vizitky s kontakty a sběrnými místy, kartičky s termíny akcí apod. Žáci se dohodnou ve své skupině na úkolech, které budou vypracovávat. Pro záznamy své práce využije každý žák **pracovní list 30A – Presentace – tabulka a osnova pro zpracování**, kam si poznačí potřebné informace pro sebe i pro další členy skupiny, aby měli navzájem přehled, co kdo zpracovává.

Po zhotovení práce si každá skupina zajistí **zveřejnění své práce**:

- promítnutí prezentace jiné třídě/třídám;
- vystavení informačního panelu;
- umístění plakátu na vhodné místo;
- způsob nabídky vizitek a kartiček.

K tomu použijí žáci **pracovní list 30B – Presentace – organizace a zajištění**. Každý si poznačí i zajištění druhých skupin, aby se práce nekumulovaly.

Práce na prezentaci je časově náročnější, takže si můžete zvolit více možností organizace práce a propojit zpracovávání i s jinými předměty. Žáci si mohou v hodině etické výchovy provést vyhledání a výběr materiálu za pomoci a kontroly vyučující/ho a zpracování a grafickou stránku můžete ponechat na žácích samostatně nebo spolupracovat s kolegy a přesunout dokončení prezentace do výtvarné výchovy, pracovní výchovy, informatiky, českého jazyka apod. Při druhé možnosti, kdy si žáci vyhledají materiály sami a s vaší pomocí udělají prezentaci v hodině etické výchovy, se nabízí možnost předvedení prezentací spolužákům, což by předcházelo veřejné prezentaci.

Hodnotová reflexe:

Využijte tabulku HODNOCENÍ PRÁCE VE SKUPINĚ ve druhé části **pracovního listu 30B – Presentace – organizace a zajištění**. Každý žák si připraví hodnocení členů své skupiny podle tabulky včetně

hodnocení celkového a ve své skupině se s ním navzájem seznámí. Do kolonky se svým jménem si žáci zapíší hodnocení ostatních a aritmetickým průměrem si zjistí konečné hodnocení. Stejně hodnocení každého žáka nebo skupin si můžete udělat také a na závěr s ním seznámit žáky.

Debatujte se žáky o tom, co se jim na práci líbilo, co bylo pro ně přínosem, s kým se jim pracovalo velmi dobře, co se při práci naučili nového, zda a jak se dokázali o práci podělit apod.

3. Transfer do života

Transferem je vlastně samotné vytvoření a zajištění zveřejnění práce žáků.

Kromě toho si žáci mohou doma zjistit, zda jejich rodina věnuje/věnovala něco na charitativní účely (peníze, oblečení, pracovní pomoc atd.).

Hodnotová reflexe:

- Jak jste si sami ohodnotili svou práci?
- Jaké reakce jste zaznamenali při vaší prezentaci?
- Jak na ni reagovali lidé, kterým byla představena?
- Máte dojem, že by vaše práce mohla pozitivně ovlivnit názor druhých na charitu a aktivity s ní spojené? Čím?

Náhled učebnice

Etická výchova ■ Učebnice pro 8. ročník ZŠ ■ Téma 6: Komplexní prosociálnost

Na kole ke vzdělání, vzděláním ke svobodě

„Člověk je zrozen k vzájemné pomoci.“ Seneca

PREZENTACE CHARITATIVNÍHO PROJEKTU

kola pro Afriku

Věříme, že udržitelnost leží spíše v tom, co dáváme, než v tom, co dovedeme získat. Věříme také, že je mnoho dobrého v lidech, jen najít cestu smysluplnosti dobra přesto, že se spousta lidí okolo nás ptá, „a co z toho budu mít, když někomu něco dám“.

kola – možnost školní docházky pro dívky

kolo – důležitý pomocník v domácnosti

kolo – funkčnost má přednost před značkou

kolo – nákladní vozidlo

kola – oprava

Chovat se prosociálně znamená přinášet druhé osobě nebo osobám prospěch, a o bez nutné povinnosti, a neprovádí jej očekávání odměny. Motivací k takovému chování dává vnitřní potřeba či tendence konat prospěšné věci pro druhé. Příkladem je charitativní činnost.

Lekce
30

4. Závěrečné zevšeobecnění lekce

Chovat se prosociálně znamená přinášet druhé osobě nebo osobám prospěch, a to bez nutné povinnosti, a neprovází jej očekávání odměny. Motivaci k takovému chování dává vnitřní potřeba či tendence konat prospěšné věci pro druhé. Příkladem je charitativní činnost.

Varianty:

Jednou z možností je, že pokud žáci vytvoří více materiálů různých druhů, mohou si připravit ve škole **výstavu svých prací s vernisáží**, na kterou pozvou spolužáky, učitele, popř. rodiče a na které mohou rozdat vizitky a kartičky a promítat prezentace.

Další možnost nabízí rozdělení práce na menší části, které budou žáci postupně zpracovávat v několika hodinách vždy jen určitou dobu, a mimo to se budou práci věnovat i v jiných hodinách, např. ve výtvarné výchově, informatice či českém jazyce.

Doporučení/pozor:

Kontrolujte průběžně rozdělení práce a plnění úkolů, aby nedošlo k tomu, že ve skupině pracují jen někteří. S ohledem na náročnost práce je vhodné, abyste promysleli vytvoření skupin – nebude pravděpodobně dobré nechat to na žácích či náhodnosti.

Na co se mohou žáci ptát:

Lucius Annaeus Seneca (4 př. n. l. Španělsko–65 Itálie) byl římský politik, dramatik, básník a filozof. **Různé charitativní organizace** – viz stručný výčet některých v učebnici.

Doplňkové aktivity – aneb kdyby náhodou:

Krátká:

Formy prosociálnosti v příslovích – využijte poskládaná přísloví v **pracovním listu 29 – Hádanky – přísloví** a vyzvěte žáky, aby v nich hledali formy prosociálního chování podle zobrazení ve 29. lekci.

Delší:

Žalování „naruby“

Tuto aktivitu můžete využít v případě volné chvíle nebo opakovaně při senzibilizaci či transferu. Žáky posadte do kruhu a během stanoveného času (podle počtu žáků) žáci i učitel „žalují“ na spolužáky, kteří někomu pomohli, rozdělili se s ostatními, vyřešili efektivně konflikt, někoho potěšili apod. Takovéto žalování „naruby“ má za následek:

- nepřímé zvyšování přirozených prosociálních akcí ve třídě,
- postupné snižování negativních projevů chování,
- zvyšování soudržnosti ve třídě skrze práci třídy na stejném úkolu,
- neformální ocenění druhého, když se chová prosociálně,
- pomoc při začlenění „odmítaného“ žáka do kolektivu, ztlumení jeho negativních projevů a rozvíjení jeho pozitivních vzorců chování.

(Upraveno – Cashwell 2001)